

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Christian Veske
Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise
voliniku kantselei
christian.veske@volinik.ee

Teie 16.06.2025 nr 1-1/78_2025

Meie 25.06.2025 nr 1.1-18/37-2

Vastus päringule

Täname Teid pöördumise eest ja võimaluse eest selgitada kehaliste testide erinevuste põhjuseid seoses Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi PPA) värbamistegevuse ning ametikohale kandideerijate hindamissüsteemiga.

Politsei- ja Piirivalveametis kehtestatud kehalised katsed on osa kutsesobivusnõuete hindamise protsessist, mille eesmärk on veenduda, et kandidaadid suudavad täita ametiülesannetest tulenevaid füüsilisi nõudeid. Nimetatud katsed ja nende hindamiskriteeriumid põhinevad [„Politseiametniku ning Politsei- ja Piirivalveameti struktuuriüksuse juhi ametikohal teenistuses oleva ametniku kutsesobivusnõuete, nende kontrollimise tingimuste ja korra“](#) regulatsioonil.

Kutsesobivusnõuete ühe osana kinnitatud kehalised katsed peavad etteantud normide kohaselt sooritama nii teenistusse asuvad politseiametnikud kui ka juba teenistuses olevad politseiametnikud iga-aastaselt. Kampanias viidatud kehaliste katsete normid on üldised normid, millele peavad vastama kõik politseiametnikud.

Kehaliste testide hindamisel kasutatakse soopõhiseid ja vanuselisi võrdluskasutatakse vastavalt kohandatud hindamissüsteemi.

Oluline on rõhutada, et kehalised katsed ei ole eraldi eesmärk, vaid meetod tööülesannete täitmise võimekuse hindamiseks. Kogu kutsesobivuse hindamine hõlmab lisaks füüsilisele testile ka psühholoogilist ja tervislikku sobivust, üldoskusi, motivatsiooni ja eetilisi hoiakuid, mis on politseitöös vähemalt sama määravad. Füüsilise võimekuse hindamine toimub läbivalt kogu teenistuse jooksul, sh korduvalt ja objektiivsete standardite järgi.

Samuti juhime tähelepanu, et soopõhiste kriteeriumide kehtestamine ei sea ühtegi sugu objektiivselt ebasoodsamasse olukorda – vähendatud normid on proportsionaalsed ja teaduslike uuringute tulemusel kohandatud vastavalt keskmise inimese vanuse ja soo alusel. Ühtsete normide kehtestamine seaks ebaproportsionaalse eelise noortele meestele ega peegelda tegelikku tervist ja füüsilist seisundit. PPA tööandjana ei eelda, et kõik töötajad oleksid füüsiliselt identsed, vaid et nad oleksid suutelised täitma oma ülesandeid tegelikus tööolukorras, olgu selleks näiteks patrullimine, sekkumine konfliktisituatsioonidesse või koostöö eriüksustega. Hetkel kehtivad katsed annavad kindluse, et ametnikud suudavad ülesandeid täites kanda kaitsevarustust ja on võimelised rakendama füüsilist jõudu ja relvasid isikute kinnipidamisel.

Erinevad kehalised normid põhinevad tööülesannete sisulisel analüüsil ning rahvusvahelisel praktikal. Need ei ole suunatud ühegi soo esindajate eelistamiseks ega tõrjumiseks, vaid peegeldavad mitmekesise personali vajadust, kes suudab oma tugevusi rakendada erinevates

töövaldkondades (nt kriminaalpolitsei, töö kogukonnaga, piirivalve, patrullteenistus jne). Normid arvestavad meeste ja naiste bioloogilisi erinevusi, tagades seeläbi mõlemale sugupoolele võrdse võimaluse politseiteenistusse asumiseks.

Lõpetuseks kinnitame, et Politsei- ja Piirivalveamet peab väga oluliseks võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste tagamist ning tegutseb vastavuses seadustega, sh soolise võrdõiguslikkuse seaduse ja võrdse kohtlemise seadusega. Kehaliste katsete nõudeid rakendatakse läbipaistvalt ja järjepidevalt kõikide politseiametnike suhtes, need arvestavad sugude bioloogilisi erinevusi, on proportsionaalsed ja lähtuvad vajadusest kindlustada kutsesobivusnõuetele vastavad politseiametnikud erinevates PPA tööliinides.

Oleme avatud koostööle ning vajadusel valmis andma täiendavat teavet või osalema arutelus.

Lugupidamisega

Egert Belitšev
peadirektor

Regina Juga, 6123405, regina.juga@politsei.ee